

ЗБИРНИ ИНФОРМАЦИИ
ОД ИНФОРМАТОРИ

2018

Нееднаквиот третман кон определено лице или група на лица поради нивните лични карактеристики претставува дискриминација. Основите, видот и областите во кои дискриминацијата се забранува најдетално се опфатени со Законот за спречување и заштита од дискриминација. Прифаќањето на различностите и заштитата од дискриминација се многу важни за напредокот на секое општество. Од овие причини Мисијата на ОБСЕ во Скопје и Хелсиншкиот комитет ги набљудуваат случаите на дискриминација, активностите на државата и останатите здруженија на граѓани во делот на превенцијата и заштитата од дискриминација. Годишниот информатор ги прикажува збирните податоци од месечните информатори, информациите од јавен карактер добиени од првостепените судови, како и од годишните извештаи (2018) на Комисијата за заштита од дискриминација и Народниот правобранител.

ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИТЕ ЗА РАБОТАТА НА НАРОДНИОТ ПРАВОБРАНИТЕЛ ВО ДЕЛОТ НА ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈА

Годишен извештај на Народен правобранител²

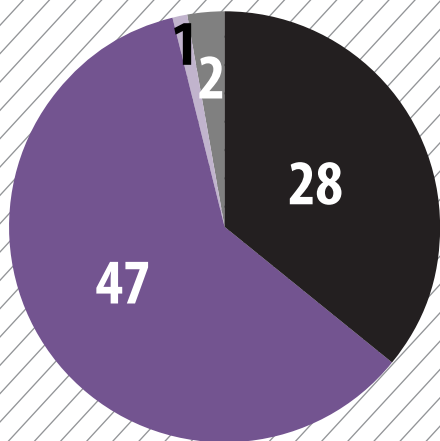
Податоците се целосно преземени од Годишниот извештај Народниот правобранител за 2017 година.

Вкупно
предмети:

92

Примени 77 претставки во 2018 година

(15 претставки се преземени од претходната година)

РЕАКЦИИ:

28 случаи е констатирана повреда со доставени укажувања и препораки до надлежните органи³

47 случаи со одлука за запирање или непокренување постапка

1 случај завршен со давање правен совет

2 случаи започнати по сопствена иницијатива

¹) Податоците се целосно преземени од Годишниот извештај на Народниот правобранител за 2018 година.

²) Во 7 случаи е постапено по интервенција на Народниот правобранител. Во 21 случај биле преземени сите законски дејствија од Народниот правобранител.

Содржината на ова издание не секогаш ги одразува погледите или ставовите на Мисијата на ОБСЕ во Скопје.

ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИТЕ ЗА РАБОТАТА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈА

Годишен извештај на Комисија за заштита од дискриминација⁴

Број на доставени претставки за дискриминација до КЗД од страна на граѓани, правни лица, здружение на граѓани: 132

ОСНОВИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА:⁵

личен и општествен статус 25,00%

политичка припадност 21,97%

здравствена состојба 9,09%

пол 9,09%

припадност на маргинализирана група 8,33%

етничка припадност 7,58%

возраст 6,06%

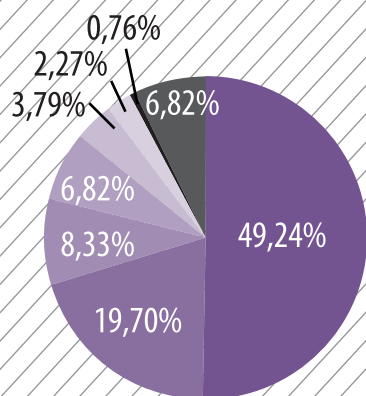
попеченост 3,79%

род 3,03%

семејна или брачна состојба 3,03%

религија или верско уверување 2,27%

сексуална ориентација 2,27%

ОБЛАСТ:⁶

работни односи 49,24%

пристап до добра и услуги 19,70%

правосудство и управа 8,33%

образование, наука и спорт 6,82%

социјалната сигурност 3,79%

јавно информирање и медиуми 2,27%

домување 0,76%

друго 6,82%

ДОНЕСЕНИ МИСЛЕЊА:

ВКУПНО: 119

19 утврдена е дискриминација и дадена препорака за отстранување на истата

78 случаи утврдено дека нема дискриминација

19 претставки не е поведена постапка

3 запрена постапката

⁴ Податоците се целосно преземени од Годишниот извештај на Комисијата за заштита од дискриминација за 2018 година.

⁵ Во 11.36% од претставките подносителите немаат наведено основ на дискриминација, а во 3.79% од претставките подносителите како основ за дискриминација имаат наведено "друго".

⁶ Во 3.79% од претставките не е наведена област на дискриминација.

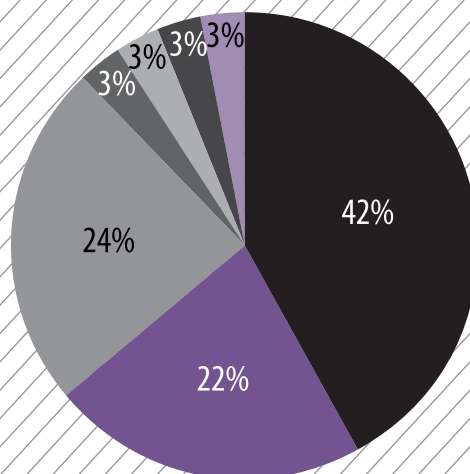
Содржината на ова издание не секогаш ги одразува погледите или ставовите на Мисијата на ОБСЕ во Скопје.

ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИТЕ ОД СУДСКИТЕ ПОСТАПКИ ВО ОБЛАСТА НА ДИСКРИМИНАЦИЈАТА ЗА 2018 ГОДИНА

СУДСКИ ПОСТАПКИ

Заведени предмети за заштита од дискриминација:⁷ 36⁸

Заведени предмети за заштита од дискриминација по градови:

Битола 42%

Скопје 22%

Прилеп 24%

Крива Паланка 3%

Куманово 3%

Ресен 3%

Радовиш 3%

Судски постапки во областа на дискриминација:

Тековни 1

Позитивни 28

Негативни 2

Отфрлени 1

Повлечени 0

Во прекин 0

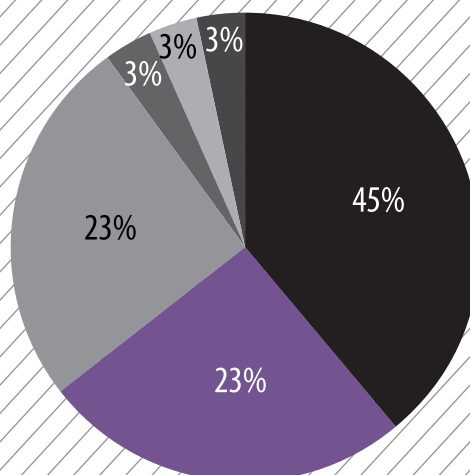
Укинати 2⁹

Нема податоци: 2¹⁰

ДОНЕСЕНИ ОДЛУКИ:

49

ОДЛУКИ ПО ГРАДОВИ:

Битола 45%

Скопје 23%

Прилеп 23%

Куманово 3%

Ресен 3%

Крива Паланка 3%

⁷ Судовите во одговорите доставени по барањата за информации од јавен карактер не обезбедија податоци за основот, областа и видот на дискриминација во заведените предмети.

⁸ Во споредба со податоците прикажани во информаторот за 2017 година (77 заведени предмети за заштита од дискриминација), судовите известуваат за двојно помала бројка на случаи во 2018 година.

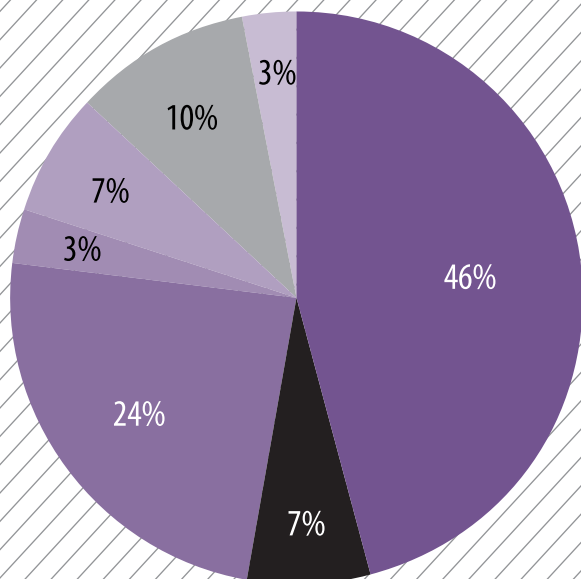
⁹ Предметите се вратени на повторно одлучување.

¹⁰ Во одговорите по барањата за информации од јавен карактер, судовите не обезбедија податоци за статусот на 2 судски постапки.

Содржината на ова издание не секогаш ги одразува погледите или ставовите на Мисијата на ОБСЕ во Скопје.

ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИТЕ ОД СУДСКИТЕ ПОСТАПКИ ВО ОБЛАСТА НА ДИСКРИМИНАЦИЈАТА ЗА 2018 ГОДИНА

ПОЗИТИВНИ СУДСКИ ОДЛУКИ: 28

Битола —

46% делумно е утврдена дискриминација

7% е утврдена дискриминација

Прилеп —

24% утврдена дискриминација

Куманово —

3% е утврдена дискриминација

Скопје —

7% е утврдена дискриминација

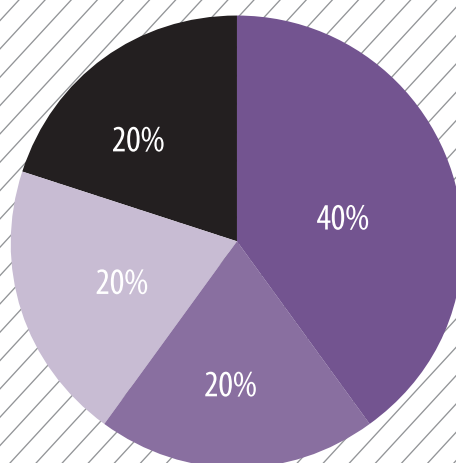
10% делумно е утврдена дискриминација

Ресен —

3% е утврдена дискриминација

ПРАВОСИЛНИ СУДСКИ ПРЕСУДИ: 5

Позитивни: 4

Негативни: 1

Скопје 20%

Содржината на ова издание не секогаш ги одразува погледите или ставовите на Мисијата на ОБСЕ во Скопје.

ЗАКЛУЧОЦИ:

- 1 Најчести основи за кои граѓаните сметаат дека биле дискриминирани се: личен и општествен статус, пол и род, политичка припадност, сексуална ориентација, здравствена состојба, попреченост, етничка припадност, религија.
- 2 Најчести области во кои граѓаните сметаат дека биле дискриминирани се: работните односи, пристапот до добра и услуги, здравството, образованието и медиумите.
- 3 Здруженијата на граѓани продолжуваат да бидат најактивни во делот на покренување на свесноста за постоењето на дискриминацијата.
- 4 Комисијата за заштита од дискриминација во 2018 година немаше функционална веб страна.
- 5 Иако има зголемување на случаите пред КЗД сепак бројот на позитивни мислења останува ист.
- 6 Народниот правобранител продолжува да води статистика за соодветна и правична застапеност и за случаите на дискриминација под една категорија, иако станува збор за две различни области.
- 7 Судовите не водат посебна статистика за судските постапки иницирани за заштита од дискриминација, поради што не можат да обезбедат соодветни податоци за основите и областите за кои граѓаните барале заштита од дискриминација. Постои намалување за повеќе од 50% на заведените предмети за заштита од дискриминација во судовите.

ПРЕПОРАКИ:

- 1 Проактивно вклучување на Комисијата за заштита од дискриминација, државните институции и јавните функционери за подигнување на свесноста за постоењето на дискриминацијата.
- 2 Воведување на посебна статистика за соодветната и правична застапеност и за случаите на дискриминација од страна на Народниот правобранител, преку која особено ќе се обезбеди статистика за основот, областа и видот на дискриминација.
- 3 Почесто користење на законското овластување за отпочнување на постапка по службена должност од страна на Народниот правобранител во случаи на дискриминација и вклучување како пријател на судот (*amicus curiae*) во судски постапки.
- 4 Почесто користење на законската можност на Комисијата за заштита од дискриминација за поведување постапки по службена должност, вклучување во судски постапки како замешувач и иницирање на прекршочни постапки против дискриминаторите кои не ги почитуваат мислењата и препораките на Комисијата.
- 5 Судовите да водат посебна статистика за основите, областите и видот на дискриминација со цел да одговорат на потребата за доставување на точни податоци и утврдување на трендовите на дискриминација.
- 6 Подобрување на пристапот до судска заштита од дискриминација и пристапот до правда воопшто за жртвите од дискриминација.
- 7 Промоција на принципот на еднаков третман од страна на државните институции и независните тела за еднаквост.
- 8 Собирање на статистички податоци за дискриминацијата разделени по основот на дискриминацијата од страна на органите надлежни за истото.

Содржината на ова издание не секогаш ги одразува погледите или ставовите на Мисијата на ОБСЕ во Скопје.